

Kwa video, muongozo wa utafiti na rasilimali nyingine nyingi, tafadhali tembelea visit
<http://thirdmill.org/scribd>

Kiini Cha Theolojia Ya Paulo

Somo La Pili
Paul na Wagalatia

Biblical Education. For the World. For Free.

Kuhusu Huduma Ya Milenia Ya Tatu

Ilianzishwa mwaka 1997, Huduma ya Milenia Ya Tatu ni shirika lisilo la kujitafutia faida la Kikristo; hujitolea katika kutoa *Elimu ya Biblia, Kwa Dunia, Bila malipo*. Katika kukabiliana na kuongezeka kwa haja ya kimataifa kwa ajili ya sauti, msingi wa Biblia ya mafunzo ya uongozi wa Kikristo, katika kusambaza seminari mtaala hasa kwa ajili ya viongozi wa Kikristo ambao hawana wingi wa vifaa vya mafunzo. Kwa kujenga na kufadhili masomo ya kirafiki, katika lugha 5 (Kiingereza, Kihispania, Kirusi, Kichina Mandarin na Kiarabu), Milenia Ya Tatu ina maendeleo njia ya gharama nafuu kwa ajili ya mafunzo ya wachungaji na viongozi wa Kikristo duniani kote. Masomo yote yaliyoandikwa iliyoundwa na zinazozalishwa katika nyumba, ni sawa katika muundo na ubora wa zile za Channeli ya Historia ©. Mwaka 2009 kazi ya Milenia ilishinda tunzo mbili Telly kwa ajili ya utoaji bora wa video katika Matumizi ya *michoro* na *Elimu*. Vifaa vyetu huchukua fomu ya DVD, magazeti, Internetvideo, satellite televisheni maambukizi, na matangazo ya redio na televisheni.

Kwa habari zaidi kuhusu huduma yetu na kujifunza jinsi gani unaweza kujihusisha, tafadhali tembelea www.thirdmill.org

Yaliyomo

I.	Utangulizi	3
II.	Usuli.	3
	Safari Ya Kimesheni	3
	Matatizo	4
	Utitiri wa watu wa mataifa	5
	Walimu wa uongo	5
III.	Yaliyomo	7
	Andiko La Nyuma / Andiko La Kale	7
	Kuanzishwa kwa Tatizo	7
	Hesabu Historia	7
	Wito na Mafunzo ya	8
	Mkutano na Viongozi	8
	Mgogoro na Petroo	9
	9	
	Uhakika wa kitheolojia	9
	Uzoefu mapema	9
	Imani ya Ibrahimu	10
	Uzoefu sasa	12
	Wake wa Ibrahimu na Wana	12
	Kusihiana vitendo	12
	Uhuru katika Kristo	13
	Nguvu za Roho	13
	Hukumu ya Mungu	14
IV.	Mitazamo ya kitheolojia	15
	Kristo	15
	Injili	16
	sheria	17
	Umoja na Kristo	18
	Roho Mtakatifu	19
	Uumbaji mpya	20
V.	Hitimisho	20

Kiini Cha Theologia Ya Paulo

Somo La Pili

Paulo Na Wagalatia

I. UTANGULIZI

Niliwahi kusikia hadithi kuhusu mwanamke ambaye got kuolewa wakati yeye alikuwa tu kijana mdogo . Kuwa hivyo vijana , yeye kweli hakuwa tayari kwa watu wazima yake mpya ya maisha. Kabla ya muda mrefu , yeye ilikua na wasiwasi, na kuanza kukosa starehe ya kawaida ya utotoni. Hivyo, siku moja wakati mume wake alikuwa kazini, yeye sneaked nyuma yadi wazazi wake na kujificha katika playhouse yake ya zamani . Wakati mume wake hatimaye kupatikana yake kwamba jioni , yeye uliofanyika tetemeko mikono yake, na upole kuongozwa yake ya kurudi nyumbani. Alijua kuishi kama watu wazima ilikuwa vigumu kwa ajili yake, lakini pia alijua kwamba yeye alikuwa na kuondoka utoto wake nyuma. Siku mpya waliokuja katika maisha yake, na ulikuwa ni muda kwa ajili yake na kufurahia maajabu na changamoto za maisha ya watu wazima na mume wake.

Katika karne ya kwanza , kitu sawa kilitokea katika Kanisa la Kikristo. Wakristo wengi mapema na Wayahudi waliokua chini ya udhamini wa desturi ya dini na sheria za dini ya Kiyahudi . Lakini wakati viongozi wa Wayahudi hizi kuanza kumfuata Kristo, uhusiano wao na Mungu iliyopita. Wao umefikia kiwango cha ukomavu wa kiroho kwa sababu wamepokea kamili ufunuo wa Mungu katika Kristo. Lakini baada ya muda , baadhi ya Wakristo hao Wayahudi mapema amekosa usalama na uzoefu wa mila zao za kizamani Wayahudi , akaanza kuchanganya imani yao ya Kikristo na mambo kizamani ya urithi wao na kusisitiza kwamba wengine lazima kufanya hivyo.

Hii somo la pili katika mfululizo wetu juu ya Moyo wa Theolojia Ya Paulo ni haki, "Paulo na Wagalatia." Katika somo hili, tunakwenda kuona kwamba makanisa ya Galatia alikuwa inasimulia katika utoto kiroho kwa kufufua baadhi ya vitendo ya Wayahudi . Na sisi ni pia kwenda kuona jinsi Paulo ilijibu kwa Wakristo hao nyuma-kuangalia .

Somo letu la Paulo na Wagalatia kugawanya katika sehemu tatu. Kwanza, tutaangalia Background ya Waraka wa Paulo kwa Wagalatia. Pili, tutaangalia maudhui ya waraka wake kwa Wagalatia. Na tatu, sisi kuchunguza jinsi barua wazi utabiri wa Paulo kati ya kiteolojia, mafundisho yake ya siku za mwisho, au eskatologia. Hebu tuangalie kwanza katika historia ya Waraka wa Paulo kwa Wagalatia.

II. USULI

Paulo aliandika barua zake zote kama yeye alisafiri kutoka sehemu moja hadi mahali . Hivyo, kuelewa mambo Paulo aliandika kwa Wagalatia , tunahitaji majibu ya maswali ya msingi kuhusu hali ya kihistoria katika Galatia. Tutaweza kuchunguza mada hii kwa njia mbili. Kwanza , tutaweza kupitia mawasiliano ya Paulo na Wagalatia wakati wa safari yake ya kwanza . Na pili, tutaangalia baadhi ya matatizo maalum ambayo motisha Paul kuandika kwao. Hebu tuangalie kwanza katika historia ya safari ya kwanza ya kimishenari ya Paulo.

Safari Ya Kimesheni

Safari hii ilianza karibu AD 46 baada ya Mungu alimwambia kanisa huko Antiokia ya Siria kutenga Paulo na Barnabas kwa kazi maalum ya kimisionari. Paulo na Barnabas kuanza safari yao kwa meli kwa kisiwa cha Kupro. Mwanzo katika mji wa mashariki wa Salami walihubiri injili na sunagogi na lile sunagogi kama wao wakiongozwa na mji wa magharibi wa Pafo.

Kutoka Cyprus Paulo na Barnabas meli hadi kisiwa cha Perga, na kisha kuhamia bara Antiokia katika mkoa wa Pisidia, ambayo wakati huo ilikuwa ni sehemu ya mkoa wa Roma wa Galatia. Baada ya kusikia Paul kuhubiri injili katika lile sunagogi kulikuwa , Wayahudi wengi alijibu vyema . Lakini ndani ya wiki, Wayahudi wasioamini kuchochea mji dhidi ya Paulo na Barnabas, na mbio yao nje ya mji.

Kutoka Pisidia Antiokia , Paulo na Barnabas aliamia mashariki zaidi katika jimbo la Galatia, na kusimamishwa kwanza katika mji wa Ikonio. Wakati walihubiri katika lile sunagogi kulikuwa , Wayahudi wengi na watu wa mataifa mengine alikuja imani , lakini kanisa si imara kwa sababu Paulo na Barnabas haraka kushoto mji wakati Wayahudi wasioamini walipanga mauaji yao.

Kuacha yao ya pili ilikuwa mji wa Listra , ambapo Paulo imeweza kuanza kanisa lingine. Katika Listra, Paulo kupona mtu aliyekuwa kiwete tangu kuzaliwa. Lakini watu wa mji walipoona muujiza huu, wao mistook Paul kwa mungu Hermes na Barnabas kwa Zeus. Walijaribu kutoa sadaka kwa wamisionari , lakini Paulo na Barnabas alieleza kwamba walikuwa wanadamu wa kawaida. Baada ya hapo, baadhi Wayahudi wasioamini aliwasili kutoka Ikonio, na walikuwa na uwezo wa kugeuka raia tamaa Lustra dhidi ya Paulo na Barnabas, lakini Mungu hakuwahurumia maisha ya Paulo na aliamia juu ya mara nyingine tena. Paulo na Barnabas alisafiri mashariki katika Galatia mbali kama Derbe, ambapo watu wengi kuaminiwa Kristo. Katika Derbe, Paulo hatimaye alikuwa na muda wa kuandaa utaratibu wa kanisa kwa kuteua wazee.

Lakini Paulo bado alikuwa wasiwasi kwa Wakristo katika Listra, Ikonio na Pisidia Antiokia . Hivyo, katika hatari ya maisha na kiungo, Paulo na Barnaba akarudi kwa kila mmoja wa miji hii. Wakaufanya makanisa changa na alieleza kuwa aina ya mateso waumini wameona katika Paulo na Barnaba walikuwa aina ya mateso ya Wakristo wote wanapaswa kutarajia kuvumilia kama wao zaidi Ufalme wa Mungu. Kutoka Pisidia Antiokia , wamisionari alifanya njia yao nyuma pwani , akihubiri katika miji ya Perga na Atalia . Na kutoka Atalia , walipanda meli kwa Antiokia ya Siria .

Sasa, katika kitabu cha Wagalatia, Paulo inajulikana muda wake katika Galatia. Hivyo , tunajua kwamba yeye aliandika barua hii wakati mwingine baada ya safari yake ya kwanza . Lakini ni muhimu kutambua kwamba waraka kwa Wagalatia haina kutaja maalumu mkutano wa mitume waliokuwa kule Yerusalemu kumbukumbu katika Matendo 15 ambao ulifanyika baadaye. Mkutano katika Yerusalemu baadhi ya mambo sawa na barua ya Paulo kwa Wagalatia na Paul ingekuwa wito kwa mkutano huu kwa msaada wa maoni yake kama mkutano alikuwa tayari yamefanyika wakati Wagalatia iliandikwa . Hivyo inaonekana kuwa aliandika Wagalatia katika AD 48, ndani ya mwaka mmoja au ya kuondoka Galatia, lakini kabla ya baraza la Yerusalemu ulifanyika. Sasa kwa kuwa tumeona jinsi kitabu cha Wagalatia inahusiana na safari yake ya kimisionari Paulo, tunapaswa kuangalia matatizo maalum katika Galatia kwamba wasiwasi Paulo.

Matatizo

Ni nini hali ya makanisa ya Galatia ? Yaliyotokea katika makanisa hayo kuwa kulazimishwa Paul kuandika kwao? Tutaweza kuchunguza masuala ya mbili: utitiri wa Mataifa, katika makanisa hayo, na kupanda kwa walimu wa uongo. Hebu tuangalie kwanza katika njia Wakristo wa Mataifa walikusanyika katika makanisa ya Galatia .

Utitiri wa watu wa mataifa

Moja ya mambo makubwa Mungu alifanya kupitia safari ya kwanza ya kimishenari ya Paulo ilikuwa kuleta watu wa mataifa mengine mengi ya Kristo. Mengi kwa mshangao Paulo, Wayahudi wengi katika Galatia kukataliwa injili. Wakati Paulo na kukabiliwa na upinzani hii sana, yeye alikuja kutambua kwamba Mungu alimtaka kuzingatia kufikia watu wa mataifa mengine . Kusikiliza maneno ya Paulo kwa Wayahudi katika Pisidia Antiokia , kumbukumbu katika Matendo sura ya mistari 13 46 na 47:

"Tulikuwa na kuhubiri neno la Mungu kwa ajili yenu kwanza . Lakini kwa kuwa mmelikataa na kujiona hamstahili uzima wa milele , sisi sasa kurejea kwa watu wa mataifa mengine . Kwa maana Bwana alituagiza hivi : . Mimi wewe uwe mwanga kwa mataifa, upate kuwa wokovu hata mwisho wa nchi "(Matendo 13:46-47)

Kifungu hii inaonyesha mabadiliko makubwa katika huduma ya Paulo. Kama Myahudi , yeye kawaida alitoa kipaumbele kwa uinjilisti Wayahudi. Lakini athari hasi kwa injili wanaamini Paulo kwamba Mungu alikuwa akimwita kufikia watu wa mataifa mengine . Na hii alivyofanya kwa mafanikio mengi. Kusikiliza kwa njia ya Luka muhtasari kazi ya Paulo katika Ikonio katika Matendo sura ya 14 mstari wa 1

Basi huko Ikonio Paulo na Barnaba walikwenda kama kawaida katika sunagogi la Wayahudi . Wakahubiri kwa ufanisi kwamba idadi kubwa ya Wayahudi na watu wa mataifa mengine waumini. (Matendo 14:01 , Maneno mepesi kutilia mkazo)

Haikuwa tu Wayahudi waliokuja imani , lakini watu wa mataifa mengine pia .

Katika njia sawa , katika Matendo sura ya 14 mstari wa 27 Luke taarifa jinsi Paulo muhtasari safari yake ya kwanza kusema kwamba , "Mungu ... walifungua mlango wa imani kwa Mataifa." Sasa, sisi kufikiri kwamba kila mtu mngalifurahi kwa kuona hivyo watu wa mataifa mengine wengi katika makanisa ya Galatia . Lakini utitiri wa watu wa mataifa mengine kwa kweli unasababishwa matatizo makubwa katika Galatia. Na matatizo haya kuchochea walimu wa uongo Wayahudi kupanda katika majibu.

Walimu wa uongo

Mpaka safari ya kwanza ya kimishenari ya Paulo , Kanisa la Kikristo alikuwa unategemea Wayahudi. Kanisa la kwanza ilianza Yerusalemu na alikuwa uliofanyika imara utambulisho huu wa Wayahudi. Kwa sababu hiyo, utitiri wa watu wa mataifa mengine kuongozwa na kila aina ya matatizo kiteolojia na vitendo. Je, watu wa mataifa mengine haya na kupitisha mila Wayahudi? Je, wao kushika sheria ya Musa kama

waumini wa Agano la Kale walitakiwa kufanya nini? Hizi ni aina ya maswali alitoa kupanda kwa walimu wa uongo katika Galatia. Walimu hawa Wayahudi kuja na njia zao za kukabiliana na watu wa mataifa mengine katika kanisa na kusisitiza kwamba wao kutahiriwa.

Katika safari yake ya kimisionari Paul alikuwa na swala na waumini wa Mataifa , lakini kutokana na kukosekana kwa wake Waalimu wa uongo walikuwa kufundishwa tu kinyume. Sasa Paulo alijua kwamba Mungu alikuwa amekusudia kutahiriwa kwa ajili ya Israeli na hakuwa kinyume na tohara per se. Lakini katika Galatia kutahiriwa kwa ajili ya watu wa Mataifa nao kuwa suala kubwa sana ambayo Paulo hakuweza kupuuza. Ni kuwakilishwa kuondoka kubwa kutoka moyo wa Injili ya Kikristo .

Sisi kugusa juu ya njia tatu ambazo Paulo aliamini kuwa kusisitiza juu ya tohara kwa Wakristo wa Mataifa yalijitokeza kutoelewana kubwa ya imani ya Kikristo . Kwanza, alikanusha ya uwezo wa kifo cha Kristo na ufufuo kwa ajili ya wokovu , la pili, alionyesha kujitegemea yasiyofaa juu ya nguvu ya mwili , na tatu, ni matokeo ya mgawanyiko ndani ya makanisa ya Galatia. Hebu tuangalie kwanza katika njia Waalimu wa uongo walikuwa alikanusha ya uwezo wa kifo cha Kristo na ufufuo kwa ajili ya wokovu .

Kutoka katika kitabu cha Wagalatia tunaweza kusema kuwa walimu wa uongo Galatia aliona tohara kama sadaka ya damu kwamba kuwezesha waumini kuishi katika hali iliyokuwa ikimpendeza Mungu . Kwa maoni yao , Wakristo walikuwa na kuongeza tohara kwa kazi ya kuokoa Kristo. Lakini kwa mtazamo wa Paulo imani hii kuvuliwa kifo cha Kristo ya maana yake ya kweli na thamani . Hii ndiyo sababu Paulo aliandika maneno haya katika Wagalatia sura ya 5 mstari wa 2 :

Mimi Paulo nawaambia ninyi ya kwamba kama wewe basi wenyewe kutahiriwa, Kristo itakuwa hakuna thamani na wewe wakati wote. (Wagalatia 5:2)

Mbali na kukanusha ya uwezo wa kazi ya kuokoa Kristo , walimu wa uongo katika Galatia changamoto Injili ya Paulo kwa kufundisha kwamba waumini lazima kutegemea mwili kukamilisha wokovu wao. Paul wazi inajulikana tatizo hili katika Wagalatia sura ya 3 mstari wa 3 ambapo yeye sarcastically kuulizwa maswali haya:

Je, mu wajinga kiasi hicho? Baada ya kuanza kwa Roho je, mnataka sasa kujaribu kufikia lengo yako kwa juhudi za kibinadamu ? (Wagalatia 3:3)

Neno la Kigiriki kama inavyosema " juhudi za kibinadamu " ni sarx (sa , RX), mara nyingi limetafsiriwa " mwili." Paul kawaida alitumia neno " mwili" (au sarx) kwa kutaja uwezo wa binadamu tu, na mara nyingi kwa connotation ya binadamu dhambi njia. Hivyo, ni sawa kutafsiriwa hapa " juhudi za kibinadamu ."

Mara ya kwanza Paulo ibada katika Galatia , mahubiri yake alikuwa akiongozana na maonyesho makubwa ya nguvu za Roho. Wagalatia wameanza maisha yao ya Kikristo katika nguvu za Roho. Lakini sasa , kwa kugeuka kwa tohara, walikuwa wameanza hutegemea uwezo wao wenyewe binadamu kuishi katika njia kumpendeza Mungu. Suala la kushangaza, kujitegemea hii juu ya uwezo wa binadamu kwa kweli hatia yao uhanithi na kushindwa.

Mbali na kukanusha thamani ya kazi ya Kristo na umuhimu wa Roho Mtakatifu ,

Paulo alikuwa pia kwa undani wasiwasi kwa sababu Waalimu wa uongo walikuwa kuundwa mgawanyiko katika kanisa. Kama Paulo kuiweka katika Wagalatia sura ya 6 mistari 15 na 16:

Kutahiriwa au kutokutahiriwa si kitu ; nini makosa ni kiumbe kipya. Amani na huruma kwa wale wote ambao kufuata kanuni hii , hata Israeli wa Mungu.
(Wagalatia 6:15-16)

Katika Kristo mgawanyiko kati ya Wayahudi na watu wa mataifa mengine alikuwa kuondolewa.

Mfarakano katika makanisa ya Galatia undani wasiwasi Paulo. Kugombana na divisiveness kati ya watu wa Mungu ulikuwa kinyume kabisa na kile ambacho Kristo amefanya na dhidi ya bora kuelekea ambayo kanisa ilikuwa kwa bidii . Lakini walimu wa uongo na kufuatiwa Agano la Kale kufundisha kwamba tohara ilikuwa lazima kwa ajili ya kuingizwa full kati ya watu wa Mungu. Kwa wengi katika kanisa - Wakristo hasa Wayahudi - ilikuwa ni asili kufikiri kwamba mtu yeyote ambaye alikataa tohara ilikuwa saa bora wa daraja la pili . Ni ajabu basi mgawanyiko maendeleo kati ya Wakristo wale waliokuwa kutahiriwa na wale ambao hawakuwa .

Hivyo tunaona kwamba waalimu wa uongo umeleta baadhi ya matatizo makubwa sana kwa makanisa ya Galatia . Na waliposikia nini walimu hawa wa uongo walikuwa kufanya, Paulo hakuweza kukaa kimya . Wagalatia walikuwa watoto wake wa kiroho ; walikuwa wapendwa wake. Hivyo aliandika waraka wake kwa kuwaokoa wote waumini Wayahudi na wa Mataifa na maoni uharibifu wa walimu hawa wa uongo .

Sasa kwa kuwa tumeona baadhi ya vipengele muhimu ya historia ya Waraka wa Paulo kwa Wagalatia , tuko tayari kuangalia kwa karibu zaidi katika muundo na maudhui ya barua yake. Paulo aliandika nini makanisa ya Galatia ? Jinsi gani yeye kukabiliana na matatizo yao? Tutaweza kwa ufupi kuchunguza kitabu cha Wagalatia kwa kutoa muhtasari wa kila sehemu yake kuu .

III. YALIYOMO

Waraka imegawanyika katika sehemu kuu sita : kwanza, prescript katika sura ya 1 mistari wa 1 kwa 5 , la pili , kuanzishwa kwa tatizo katika Galatia katika sura ya 1 mistari wa 6 kwa njia ya 10 , tatu, akaunti kadhaa ya kihistoria katika sura ya 1 mistari wa 11 kupitia sura ya 2 mistari wa 21 , nne, mfululizo wa hoja kwa mafundisho ya kuhesabiwa haki kwa imani katika sura ya 3 aya 1 hadi sura ya 4 aya ya 31 ; tano, baadhi mawaidha vitendo katika sura ya 5 aya 1 hadi sura ya 6 mistari wa 10 , na mwisho , postscript katika sura ya 6 aya 11 hadi 18.

Andiko La Nyuma / Andiko La Kale

Andiko la nyuma la Wagalatia ni mafupi na haki moja kwa moja . Ni utangulizi Mtume Paulo kama mwandishi, na kubainisha makanisa ya Galatia kama wapokeaji. Postscript ni pia kifupi, kufunga barua kwa hotuba baadhi ya mwisho na baraka Paulo binafsi kwa ajili ya makanisa. Pia inaonyesha baadhi ya mawazo ya Paulo muhimu zaidi katika barua hii.

Kuanzishwa kwa Tatizo

Katika sehemu ya pili , aya sura ya 16 kwa njia ya 10 , ambayo tumekuwa inayoitwa " Kuanzishwa kwa tatizo, " Paulo mara moja kushambuliwa tatizo la mafundisho ya uongo katika Galatia. Alielezea ajabu, na alionya wasomaji wake jinsi ya hatari ni kufuata walimu wa uongo. Bila masharti yoyote , Paulo alisisitiza kuwa kukataa mafundisho yake ilikuwa kukubali injili ya uongo. Kusikiliza dire laana yeye akaweka juu ya walimu wa uongo katika sura ya 1 mstari wa 8 :

Hata kama sisi au malaika kutoka mbinguni atawahubiri ninyi injili nyingine zaidi ya moja sisi Tulipowaleteeni , basi huyo na milele hatia ! (Wagalatia 1:8)

Kufuata mafundisho ya walimu wa uongo halikuwa kukataa injili ya kweli ya Kristo - ilikuwa ni kukataa wokovu wenyewe . Sehemu hii ya barua anaweka wazi kwamba matatizo katika Galatia walikuwa si insignificant. Wagalatia ' destinies milele walikuwa hatarini .

Hesabu ya kihistoria

Sehemu ya tatu ya waraka , sura ya 1 mstari wa 11 kupitia sura ya 2 mstari wa 21 , ni kufafanua zaidi . Lina ya akaunti kadhaa ya kihistoria ambayo Paulo imeonekana mamlaka yake. Tatu matukio tofauti ya kihistoria kuja mbele yako katika sura hizi : Paul ya simu na mafunzo katika sura ya 1 mstari wa 11 hadi 17; mkutano Paulo na viongozi wa kanisa huko Yerusalemu katika mstari sura ya 2 hadi 10 ; na Mgogoro wa Paulo na Petro katika Antiokia ya Siria katika sura ya 2 mstari 11 hadi 21.

Wito na Mafunzo

Akaunti ya wito wa Paulo na mafunzo anaelezea jinsi Paulo alikuwa na mamlaka ya kupinga tohara watu wa mataifa mengine . Inaanza na maelezo ya jinsi Paulo alikuwa kupendwa mila ya Israeli. Kusikiliza maneno yake katika Wagalatia sura ya 1 mstari wa 13 na 14:

Mmesikia habari za maisha yangu katika dini ya Kiyahudi uliopita ... I kukua katika Uyahudi zaidi ya Wayahudi wengi wa umri wangu mwenyewe na alikuwa na wivu sana kwa mila ya baba zangu. (Wagalatia 1:13-14)

Lakini Paulo pia alielezea jinsi mtazamo wake alikuwa iliyopita. Pamoja na bidii yake ya awali kwa mila Wayahudi, alipokuwa katika safari yake ya kupitia Galatia , Paulo alikuwa hawatakiwi watu wa mataifa mengine kutahiriwa. Jinsi gani yeye wamefanya hii wakati alikuwa hivyo nia ya mila ya Israeli? Kusikiliza ushuhuda wa Paulo katika Wagalatia sura ya 1 mstari wa 15 kwa 18 :

Wakati Mungu ... alikuwa radhi kwa yatangaza Mwana wake ndani yangu ili nipate kuhubiri yake kati ya watu wa mataifa mengine , sikuweza kushauriana mtu yeyote ... nilikwenda mara moja katika Arabia na baadaye akarudi na Damascus. Baada ya miaka mitatu , ndipo nilipokwenda Yerusalemu. (Wagalatia 1:15-18)

Paulo alitumia muda wa miaka mitatu katika Arabia kujifunza mafundisho injili na Christian moja kwa moja kutoka kwa Yesu. Kukataa kwake kuhitaji Tohara hakuwa na kusababisha na hoja ya asili au upendeleo wa binafsi. Yesu, Bwana mwenyewe, alikuwa akifundisha Paul maoni yake mpya. Hawakubaliani na Paul juu ya jambo hili mara kwa hawakubaliani na Kristo mwenyewe.

Mkutano na Viongozi

Pili akaunti ya kihistoria katika sehemu hii ya Wagalatia , hupatikana katika sura ya 2 mistari 1 hadi 10 , ripoti mkutano Paulo na viongozi wa kanisa. Kuweka tu, miaka kumi na minne baada ya awali binafsi mkutano na Petro, Paulo alikutana na viongozi wa kanisa la Yerusalemu . Na katika mkutano huu alithibitisha njia yake ya kuleta injili kwa mataifa. Kusikiliza rekodi ya Paulo katika Wagalatia sura ya 2 mistari wa 1 kupitia 9 :

Nilikwenda tena Yerusalemu ... katika kukabiliana na ufunuo na kuweka mbele yao injili nihubiriyo katika Mataifa ... Wao kuona kwamba mimi waliokabidhiwa kazi ya kuhubiri Injili kwa watu wa mataifa mengine ... James , Petro na Yohana ... alitoa mimi na Barnaba mkono wa kulia wa ushirika ... Wao walikubaliana kwamba tunapaswa kwenda kwa mataifa mengine. (Wagalatia 2:1-9)

Paul kuhusiana hadithi hii kwa Wagalatia ili waweze kuona kwamba kazi yake miongoni mwa watu wa mataifa mengine hakuwa kinyume na mafundisho ya mamlaka ya viongozi wa kanisa huko Yerusalemu. Kwa kweli, mitume wengine walikubaliana kwamba Mungu alikuwa amewapa Paul jukumu maalum ya kueneza injili kwa ulimwengu wa Mataifa. Kwa hiyo, Paul alikuwa na haki kwa njia ya suala la Tohara kama yeye alikuwa.

Mgogoro na Petro

Tatu akaunti Paulo kihistoria , hupatikana katika sura ya 2 mistari 11 hadi 21, inaeleza vita na Petro katika Antiokia ya Siria . Wakati huo mapema , Petro alikuwa uhuru yanayohusiana na waumini wasiotahiriwa. Katika baadhi ya wakati baadaye, hata hivyo , Petro alianza hofu kwa ajili ya sifa yake miongoni mwa baadhi ya waumini wa Kiyahudi mkali kutoka Yerusalemu. Basi amejitenga na waumini wasiotahiriwa.

Bila kujali Petro kuamini katika moyo wake , matendo yake kufanana na imani ya uongo kwamba wasiotahiriwa waamini wa Mataifa walikuwa duni kwa waumini wa Kiyahudi . Wakati Paulo kupatikana nje kuhusu hili, wanakabiliwa Petro na aliwakumbusha yake ya injili ambayo Petro, na aliamini. Wagalatia sura ya 2 mistari ya 15 na 16 ripoti Paulo maneno ya Petro juu ya tukio hilo :

Sisi tulio Wayahudi wa kuzaliwa na si ' wa Mataifa wenye dhambi tunajua kwamba mtu si haki kwa matendo ya sheria , bali kwa imani katika Yesu Kristo. Hivyo sisi , pia, kuweka imani yetu katika Kristo Yesu ili tupate kukubaliwa kuwa waadilifu kwa imani katika Kristo, na si kwa matendo ya sheria , kwa sababu kwa matendo ya sheria hakuna mtu kuwa waadilifu. (Wagalatia 2:15-16)

Paulo aliandika kuhusu mgogoro wake pamoja na Petro kuthibitisha kwamba hata Petro alikuwa in marekebisho yake mamlaka katika jambo hili. Kama mamlaka ya Paulo

alikuwa kutosha kusahihisha hata preeminent Mtume Petro , ni hakika ilikuwa ya kutosha kurekebisha walimu wa uongo katika Galatia.

Katika akaunti hizo tatu ya wito na mafunzo , kukutana na mamlaka Yerusalemu, na kufichua Petro, Paulo kujengwa hoja nzito dhidi ya walimu wa uongo katika Galatia na alitetea injili yake.

Uhakika wa kitheolojia

Baada ya kutoa akaunti hizo za kihistoria, Paul akageuka na sehemu ya nne ya Waraka wake wa katika sura ya 3 aya 1 hadi sura ya 4 aya ya 31 . Hapo ndipo alipotoa hoja zaidi ya kiteolojia moja kwa moja kwa mafundisho yake ya kuhesabiwa haki kwa imani . Nyenzo hii mgawanyiko katika sehemu nne , kubadilisha kati ya uzoefu wa Wagalatia na rekodi ya Biblia ya maisha ya Ibrahimu . Kwanza, Paulo wito kwa uzoefu mapema ya Wagalatia. Pili, yeye akageuka na akaunti Agano la Kale Ibrahimu kuokoa imani . Tatu, Paulo wito kwa uzoefu wa sasa wa waumini wa Galatia . Na nne , alivuta juu ya hadithi ya wake zao na watoto wa Ibrahimu.

Uzoefu wa mapema

Hebu tutazame katika sura ya 3 mstari wa 1 kwa njia ya 5 , ambapo Paulo umakini juu ya Wagalatia uzoefu awali ya imani ya Kikristo. Yeye aliandika maneno haya katika sura ya 3 mistari ya 2 kwa njia ya 5 :

Napenda kujifunza jambo moja tu kutoka kwenu : Je, mlipokea Roho kwa matendo ya sheria , au kwa kuamini nini kusikia ... Baada ya kuanza kwa Roho je, mnataka sasa kujaribu kufikia lengo yako kwa juhudi za kibinadamu ... Je Mungu ? kukupa Roho wake na kufanya miujiza kati yenu kwa sababu unatii sheria, au kwa sababu unaamini yale kusikia habari zake? (Wagalatia 3:2-5)

Katika mfululizo wa maswali ya kejeli , Paulo alimtaja kwa safari yake ya kwanza . Kama Matendo sura ya 13 na 14 kutuambia, Wagalatia walipokea baraka nyingi ajabu kutoka kwa Roho Mtakatifu Paulo alikuwa wa kwanza miongoni mwa yao. Wao na alijua kwamba baraka hizi za Roho hakuja kwa sababu walikuwa kutunza sheria ya Mungu. Mungu alikuwa hiari zawadi hizo kwa sababu tu wao waliamini injili. Kutokana na uzoefu huu , Wagalatia wanapaswa kujulikana bora kuliko kufikiri kwamba baraka za Mungu inaweza baadaye kupatikana kwa utii wa sheria .

Imani ya Ibrahimu

Baada ya kugusa juu ya uzoefu wao mapema Mkristo, Paulo akageuka na mfano wa Ibrahimu kuokoa imani . Alisema katika sura ya 3 mstari wa 6 kupitia sura ya 4 mstari wa 11 kwamba Mungu alikuwa amembariki Ibrahimu kwa sababu ya imani , si kwa sababu ya utii wa Ibrahimu kwa sheria ya Mungu. Ibrahimu alikuwa si chuma baraka ya wokovu kwa njia ya juhudi ya mwili wa binadamu. Hoja ya Paulo katika sehemu hii ni badala tata , lakini tunaweza kujumlisha katika hatua nne .

Kwanza, Paulo alisema kuwa Ibrahimu alihesabiwa haki kwa kuwa na imani katika ahadi ya Mungu kwamba atakuwa na mwana . Katika mistari sura ya 3 6 na 7 Paulo inajulikana Mwanzo sura ya 15 mstari wa 6 katika njia hii:

Fikiria Abraham : Yeye alimwamini Mungu, na ilihesabiwa kwake kuwa haki. ' Kuelewa , basi, kwamba wale walio amini ni wana wa Ibrahimu. (Wagalatia 3:6-7)

Kutokana na hatua Paul ya maoni, Mwanzo sura ya 15 mstari wa 6 wazi kwamba Ibrahimu alihesabiwa haki kwa imani yake katika neno la Mungu na si kwa misingi ya kutahiriwa kwake ambao ulifanyika miaka ya baadaye. Kwa msingi huu, Paul alihitimisha kuwa watoto ya kweli ya Ibrahimu wale ambao walifuata mfano wake ya kumtegemea katika ahadi za Mungu kwa ajili ya wokovu . Wokovu ni baraka waliokuja kwa njia ya imani na si kwa tohara .

Pili, kwa sababu utata kufufuka juu ya hali ya watu wa mataifa mengine hao wasiotahiriwa, Paulo aliendelea uhakika kwamba Mungu alimwambia Ibrahimu kwamba baraka ya wokovu ingekuwa kuenea kwa njia yake kwa watu wa mataifa mengine . Katika Wagalatia sura ya mstari wa 3 8 na 9 Paulo inajulikana Mwanzo sura ya 12 mstari wa 3 katika njia hii:

Kitabu aliona kwamba Mungu atawahesabia haki Mataifa kwa imani, na alitangaza Injili mapema Ibrahimu : ' mataifa yote watabarikiwa .' Basi walio na imani wanabarikiwa pamoja na Abrahamu, mtu wa imani. (Wagalatia 3:8-9)

Paulo alielewa Mwanzo sura ya 12 mstari wa 3 kufundisha kwamba wakati alikuwa amehidi watu wa mataifa mengine duniani kote watapewa baraka za Mungu. Baraka Hii inaweza kuja kwa mataifa yote katika namna ile ile kama alikuja Ibrahimu, kwa njia ya imani .

Tatu, Paulo alitaka Wagalatia kuelewa kwamba kukata damu ya mwili katika tohara ilikuwa ni ishara ya binafsi laana , si njia ya kupata haki . Tohara na maana ya " naomba atakatiliwa mbali na nchi ya walio hai kama si zoezi uaminifu wa agano ." Kristo alikuwa kuja just kwa sababu hakuna mtu mwingine anaweza kuishi hadi kiwango kwamba . Kama Paulo kuiweka katika Wagalatia sura ya 3 mstari wa 13 :

Kristo alitukomboha kutoka katika laana ya Sheria kwa kujitwalia laana kwa ajili yetu. (Wagalatia 3:13)

Kwa kunyongwa juu ya msalaba - ya aibu sana na walaani kifo katika akili ya Wayahudi - Kristo alichukua juu yake mwenyewe laana kubwa ya dhambi. Wagalatia zinahitajika kuelewa kwamba baraka ya uaminifu wa agano walikuwa yao, kabisa na imani , kwa sababu Kristo alikuwa tayari kuchukuliwa laana juu yake mwenyewe kwa ajili yao . Katika nafasi ya nne, Paul preempted pingamizi na waalimu wa uongo kwa kusema sheria ya Musa kwamba hakuwa na kubadili mfano wa Ibrahimu. Kama yeye kuiweka katika Wagalatia sura ya 3 mistari 17 kupitia 19:

Sheria , ilianzisha miaka 430 baadaye, haina kuweka kando ahadi awali imara na Mungu na hivyo kufanya mbali na ahadi ... nini, basi, lilikuwa kusudi ya sheria? Ilingizwa kwa sababu ya makosa mpaka Mbegu ambaye ahadi inajulikana alikuwa amekuja. (Wagalatia 3:17-19)

Kutokana na hatua Paul ya maoni , Sheria alikuwa hajafika kwa kuwawezesha watu kupata baraka za Mungu kwa matendo, kama walimu wa uongo wa Galatia alidai . Sheria ya Musa alikuwa aliongeza kukabiliana na dhambi ya Israeli, na kuwaandaa kwa ajili ya Kristo.

Katika nafasi ya tano, Paulo alitangaza kwamba baraka za Mungu alikuja tu kwa wale walio maalum mwana wa Ibrahimu, yaani Kristo. Kama Paulo aliandika katika Wagalatia sura ya 3 mistari ya 16 na 29:

Ahadi yalisemwa Ibrahimu na kwa mzao wake. Maandiko hayasemi ' na wazawa wake, " maana watu wengi, lakini ' na mbegu yako, maana mtu mmoja, ambaye ni Kristo ... Kama ninyi ni wa Kristo , basi ni wazawa wa Abrahamu, na warithi sawasawa na ahadi . (Wagalatia 3:16 , 29)

Kama Paulo kusoma rekodi ya Mwanzo, aligundua kwamba katika sura ya 22 mstari wa 18 Kiebrania neno Abazera (iliyotafsiriwa hapa kama " mbegu ") ilikuwa umoja , si wingi. Urithi wa Ibrahimu alikuwa na si kutolewa kwa watoto wote wa watu kama Ibrahimu, lakini katika nafasi ya kwanza mwana wa Ibrahimu ambaye alikuwa mkuu wa mwakilishi wa wale ambao umeshuka toka kwake. Na katika mwanga wa ufunuo wa Kristo , Paulo alijua kuwa Kristo alikuwa wa ukoo mkubwa wa Ibrahimu ambaye alikuwa wa mwisho kichwa mwakilishi wa watu wa Mungu katika wakati . Kristo ni mbegu moja kubwa ambao kurithi ahadi zote zilizotolewa kwa Abrahamu na watu binafsi kushiriki katika urithi huu tu na mali yake.

Katika njia hizo , Paulo alisema kwamba kuhesabiwa haki huja tu kwa wale ambao kufuata mfano wa Ibrahimu na kupokea baraka za Mungu kwa njia ya mwana wa Ibrahimu , wokovu ni kwa imani katika ahadi za Mungu na si kwa matendo ya sheria .

Uzoefu sasa

Baada ya rufaa kwa awali wokovu uzoefu wa Wagalatia na historia ya Biblia ya imani ya Ibrahimu , Paulo uzoefu Wagalatia 'sasa katika Wagalatia sura ya 4 aya 12 hadi 20. Kusikiliza nini aliandika katika sura ya 4 aya ya 15 na 16:

Nini kimetokea kwa amani yako yote? ... Je, sasa nimekuwa adui yenu kwa kuwaambieni ukweli? (Wagalatia 4:15-16)

Hapa Paulo alionyesha wasiwasi kina kwa Wagalatia ' ustawi wa kiroho , yeye aliwataka kutambua hali yao ya kukata tamaa kiroho. Kama Wagalatia akageuka kutoka injili, walipoteza furaha yao , matunda ya Roho Mtakatifu ambayo wanapaswa kuwa kufurahia. Hasara hii peke yake wanapaswa kuwa wamehamasika Wagalatia na ukweli kwamba kuna kitu kibaya na mafundisho ya wapinzani wa Paulo .

Wake wa Ibrahimu na Wana

Njia ya nne Paul alisema kesi yake dhidi ya walimu wa uongo halikuwa kwa kuzingatia rekodi ya Biblia ya wake zao na watoto wa Ibrahimu katika Wagalatia sura ya 4 mistari 21 kupitia 31. Paulo alieleza kwamba katika Mwanzo sura ya 15 Mungu alikuwa amemwahidi Ibrahimu mrithi kwa Sara mkewe. Lakini Sarah alikuwa tasa, na siku za nyuma umri wa kuzaa , hivyo kupokea mrithi kwa Ibrahimu yake wanatakiwa

kuwa na imani katika ahadi ya Mungu. By kumwamini Mungu kwa kutimiza neno lake , Sarah alikuwa na mwana, Isaka. Mtoto Sarah Isaka ni mtoto wa ahadi, na alikuwa kukubalika kama mrithi wa Ibrahimu na mwakilishi wa wote wanaoamini.

Lakini, kama Mwanzo sura ya 16 inatuambia, kabla ya Isaka alizaliwa , Ibrahimu alikuwa amechoka kusubiri kwa Mungu kwa kumpa mwana ahadi. Hivyo, yeye akageuka na Sarah Mtumwa Hajiri na mtoto . Kwa kufanya hivyo, Ibrahimu walitaka kupata urithi wake na juhudi za kibinadamu , kwa juhudi za mwili. Hajiri mtoto Ishmael Ibrahimu, lakini Ishmael ni mtoto wa mwili. Mungu kukataliwa kwake kama mrithi wa Ibrahimu na yeye alikuja kuwakilisha wote ambao kuangalia kwa mwili kama njia ya wokovu. Baada ya kuchora nje tofauti hii kati ya wake zao na watoto wa Ibrahimu, Paul alihitimisha katika Wagalatia sura ya 4 aya ya 31 kwa njia hii:

Basi, ndugu, sisi si watoto wa mjakazi, bali wa mama huru . (Wagalatia 4:31)

Imani katika ahadi ya Mungu ni njia ya wokovu kwa Wakristo, kama Isaac alizaliwa Sarah kwa sababu ya imani ya Ibrahimu . Tu kama katika siku Ibrahimu , waumini katika kila umri ni mwadilifu, pamoja, na uwezo wa kuishi maisha ya haki kwa njia ya imani katika ahadi za Mungu, si na sifa zao wenyewe.

Hivyo tumeona kwamba Paulo inayotolewa hoja kuu nne kueleza kwamba waumini kupokea yote ya baraka za Mungu kwa njia ya imani peke yake. Alisema kwa mujibu wa Wagalatia uzoefu mapema ya wokovu, kutoka imani ya Ibrahimu, kutoka Wagalatia ' hivi karibuni hasara ya furaha, na kutokana na kumbukumbu za wake zao na watoto wa Ibrahimu.

Kuhimizana

Na maudhui ya sura ya 1 kwa njia ya 4 katika akili, sisi ni katika nafasi ya muhtasari wa mawaidha ya sura ya 5 aya 1 hadi sura ya 6 mstari wa 10. Katika sura hizi , Paulo idadi ya matatizo vitendo kwamba walimu wa uongo alikuwa unasababishwa katika Galatia.

Paulo alikuwa na mengi ya kusema katika mistari hii lakini tunaweza kujumlisha mawazo Paulo hapa chini ya vichwa tatu kuu : uhuru kuwajibika katika Kristo, katika mstari wa sura ya 5 1 kwa njia ya 15; nguvu za Roho Mtakatifu , katika sura ya 5 mistari ya 16 hadi 26 ; na Mungu hukumu, sura ya 6 aya 1 hadi 10 . Hebu tuangalie kwanza katika mkazo wa Paulo juu ya uhuru kuwajibika katika Kristo.

Uhuru katika Kristo

Katika mistari sura ya 5 1 kwa njia ya 15 Paulo alitoa wito kwa Wagalatia wakiwa ni wakweli kwa uhuru wao katika Kristo . Nafasi yake ni makini uwiano. Katika nafasi ya kwanza , alisisitiza haja ya kudumisha uhuru wa Kikristo. Kusikiliza maneno yake katika sura ya 5 mstari wa 1

Ni kwa ajili ya uhuru kwamba Kristo ametuweka huru . Kusimama imara , basi, na wala msikubali tena kulemewa na minyororo ya utumwa. (Wagalatia 5:1)

Wakati wa safari yake ya kwanza , Paulo alikuwa kuletwa watu wa mataifa mengine katika imani ya Kikristo huru kutokana na mizigo, na alitaka kubakia bure kwa sababu mizigo ya sheria ni hatari . Kama yeye aliandika katika Wagalatia sura ya 5 mistari 2-3:

Kama basi, ninyi kutahiriwa, Kristo itakuwa hakuna thamani na wewe wakati wote. Tena, napenda kumshuhudia kila mmoja wenu anayekubali kutahiriwa kwamba inampasa kushika sheria zote. (Wagalatia 5:2-3)

Walimu wa uongo katika Galatia walikuwa ilianzisha mfumo wa mshika-sheria ya haki. Walikuwa kufundisha Wakristo kutegemea utii wao kwa Sheria badala ya Kristo. Lakini katika kufanya hivyo, kwa kweli wajibu Wakristo hao wa Mataifa kwa kiwango kwamba ilikuwa vigumu kuweka , utii kwa Sheria yote. Uchaguzi wao ulikuwa kati ya uhuru katika Kristo na utumwa wa sheria. Moja kuongozwa na wokovu , wengine kwa hukumu.

Hata hivyo, katika nafasi ya pili, Paul uwiano utetezi wake wa uhuru wa Mkristo na kwa uthibitisho wa jukumu la kimaadili ya Kikristo. Alionya Wagalatia si kutumia uhuru wao wa Kikristo kutoka mila Wayahudi kama leseni kwa ajili ya kukiuka sheria ya maadili ya Mungu. Katika sura ya 5 mstari wa 13 aliandika:

Ndugu zangu , ninyi mliitwa ili kuwa huru. Lakini si kutumia uhuru wako kujiingiza asili ya dhambi. (Wagalatia 5:13)

Kristo alikuwa iliyotolewa kwa Wakristo wa Galatia kutoka katika utumwa wa Sheria kama njia ya haki na nguvu kwa ajili ya maisha ya haki , lakini yeye bado alidai kuwa wanafuata amri za Mungu. Paulo hakutaka Wagalatia kufikiri kwamba uhuru wao kutoka kutahiriwa ni pamoja na uhuru wa kukiuka tabia takatifu ya Mungu, ambayo ilikuwa msingi sana wa sheria.

Nguvu za Roho

Baada ya kuanzisha Mwelekeo hii mara mbili kwa umuhimu wa uhuru katika Kristo na maisha ya haki , Paulo umuhimu wa nguvu ya Roho Mtakatifu katika Wagalatia sura ya 5 mistari ya 16 hadi 26 . Jinsi gani Wagalatia kuwa uwezo wa kupinga dhambi kama si kwa sheria na juhudi za kibinadamu ?

Kwa neno moja, Paulo akajibu kuwa kila muumini lazima kutegemea Roho Mtakatifu kwa ajili ya kuongoza na uwezesaji badala ya mwili. Kusikiliza kwa njia ya yeye kuiweka katika sura ya 5 mistari ya 16 na 25:

Kwa hiyo nasema , mruhusuni Roho , na msitafute kutimiza tamaa ya mwili ... Tangu tunaishi kwa Roho , basi, sisi kuendelea katika hatua kwa Roho. (Wagalatia 5:16-25)

Kutokana na hatua Paul ya maoni, njia pekee ya kuishi maisha matakatifu katika Kristo ilikuwa hutegemea na kufuata Roho wa Mungu.

Sasa, daima ni muhimu kukumbuka kwamba Paulo kamwe kuweka Roho Mtakatifu juu au dhidi ya maandiko. Kwa Paulo, kuishi kwa Roho inaweza kuwa talaka kutoka kwa ufunuo maandishi. Roho ya Mungu siku zote akaongoza watu wa Mungu kuishi kulingana na neno la Mungu lililoandikwa , kama alikuwa tayari wazi katika

Agano la Kale na kama ilikuwa kuendelea kuwa wazi katika nyaraka za Paulo na katika maandiko mengine ambayo ingeweza kuwa Agano Jipya. Lakini wanaoishi na Roho haikuwa tu kuendana na mafundisho ya maandiko yaliyoandikwa . Ni pia kushiriki utegemezi ufahamu juu ya nguvu ya Roho yale Mungu alivyoagiza. Wakristo hawana hofu kutoka kwa Mungu kama wanategemea Roho kuzaa matunda ya haki katika maisha yao.

Hukumu ya Mungu

Katika nafasi ya tatu , Paulo inaongozwa mambo haya kwa vitendo kwa kusema ya hukumu ya Mungu . Kusikiliza onyo lake kubwa katika sura ya 6 mstari wa 7 kupitia 9 :

Msidanganyike : Mungu hawezi kudhihakiwa. Mtu huvuna kile akipanda . Moja aliyepanda tafadhali asili yake ya dhambi , na kwamba asili atavuna uharibifu; moja aliyepanda tafadhali Roho , kutoka kwa Roho atavuna uzima wa milele. Hebu si kuwa kuchoka katika kutenda mema, kwa wakati sahihi tutavuna mavuno kama sisi wala kutoa up. (Wagalatia 6:7-9)

Paulo alikuwa wasiwasi na hatima ya mwisho ya Wagalatia. Alijua kwamba waamini wa kweli katika Kristo hawezi kamwe kupoteza wokovu wao. Lakini pia alijua kwamba si kila mtu anayedai imani kweli ana imani ya kuokoa. Hivyo, alionya makanisa ya Galatia si kwa kusahau hukumu inayokuja ya Mungu . Alitumai kwamba onyo hii itakuwa kuwatia moyo kutegemea Kristo na Roho Mtakatifu kwa ajili ya wokovu .

Kutoka maelezo haya mafupi ya Waraka wa Paulo kwa Wagalatia , tunaweza kuona kwamba Paulo alikanusha walimu wa uongo katika Galatia katika njia mbalimbali. Yeye kushiriki Wagalatia rufaa kwa undani binafsi, na wito wao wanaamini injili ya kweli na kuishi kulingana na kwamba injili alivyohubiri kwa nao miaka kabla ya . Kwa kifupi, Paulo aliwahimiza Wagalatia kukataa walimu wa uongo na kukubaliana na tena injili ya kuhesabiwa haki kwa imani pasipo matendo .

Hadi sasa, tumekuwa kutalii background ya barua ya Paulo kwa makanisa ya Galatia na maudhui ya msingi ya waraka wake . Sasa tuko katika nafasi ya kuangalia katika mada yetu ya tatu : jinsi kitabu cha Wagalatia huonyesha utabiri wa Paulo kati ya kitheolojia.

IV. MITAZAMO YA KITHEOLOJIA

Itabidi kukumbuka kutokana na somo yetu ya kwanza katika mfululizo huu kwamba tuna kutofautisha kati ya mafundisho maalum katika nyaraka za Paulo na mfumo wake msingi wa kitheolojia. Paul mara kwa mara kusahihishwa walimu wa uongo katika Galatia kwa ajili ya wito Wakristo wa Mataifa kuwasilisha kati ya Wayahudi. Na yeye alitumia mpango mkubwa wa muda wa kujadili kutahiri na kuhesabiwa haki kwa imani .

Kauli moja kwa moja Paulo kuhusu tohara na wokovu walikuwa kweli maneno ya zaidi imani ya msingi wa kitheolojia. Mafundisho yake katika kitabu cha Wagalatia mara maombi ya maoni yake kuu eschatological. Utakumbuka jinsi mtume Paulo alifundisha kwamba umri kubwa ya kuja walikuwa wameanza na kifo cha Kristo na ufufuo , ingawa dhambi na mauti bila kabisa kuteketea kabisa mpaka Kristo alirudi utukufu. Na hii ina

maana kwamba Wakristo kuishi katika nini sisi tupate kuwaita wakati "tayari na bado ," wakati umri wa dhambi na mauti unalingana na umri wa miaka wokovu wa milele.

Lakini ukweli ni kwamba ulimwengu huu na miaka ijayo kuwepo wakati huo huo alitoa kupanda kwa baadhi ya kutoelewana muhimu katika Galatia. Paulo aliamini kuwa Galatia ubishi maalum juu ya tohara, haki na kama walikuwa kweli dalili ya tatizo la msingi zaidi . Makosa zaidi ya msingi katika Galatia ni kwamba walimu wa uongo umakini kukadiria kiwango ambacho Kristo alikuwa kuletwa umri kuja kwa njia ya kifo chake na ufufuo. Walishindwa kutambua tu kiasi gani na umri wa kuja alikuwa tayari sasa. Matokeo yake, sisi tupate kuwaita mafundisho hayo ya uongo " chini ya barabara eskatologia ," maana kwamba maoni yao kupungua umuhimu wa kuja kwa Kristo kwanza .

Sasa kwa maana ya moja , Paul kushambuliwa walimu hawa wa uongo " chini ya barabara eskatologia " katika kila sehemu ya kitabu cha Wagalatia . Lakini tutaweza kuzingatia maeneo sita ambayo Paulo wazi kutumika utabiri wa wake kati ya kiteolojia na tatizo hili : kwanza, maelezo yake ya Kristo , la pili, mtazamo wake juu ya Injili; tatu , sheria ya Musa , nne, mafundisho ya muungano na Kristo, tano, mkazo wake juu ya Roho Mtakatifu katika maisha ya kikristo, na sita, rufaa yake ya mwisho kwa mafundisho yake ya kiumbe kipya.

Kristo

Paulo anazungumzia kwa mafundisho yake ya siku za mwisho inakuwa dhahiri katika maelezo yake ya Kristo katika utangulizi wa kitabu cha Wagalatia . Kusikiliza jinsi Paulo alieleza Yesu katika Wagalatia sura ya 1 mstari wa 3 kwa njia ya 4 :

Neema na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu na Bwana Yesu Kristo , ambaye alijitoa mwenyewe kwa ajili ya dhambi zetu ili apate kutuokoa kutoka katika nyakati hizi maovu. (Wagalatia 1:3-4)

Taarifa kwamba Paulo hakuwa tu unataka baraka kutoka kwa Baba na Kristo kwa Wagalatia. Badala yake, yeye alielezea madhumuni ambayo Baba alikuwa alituma Kristo . Kama yeye kuweka hapa, Yesu alitumwa " ili apate kutuokoa kutoka umri mbaya wa sasa ."

Kujieleza " umri mbaya wa sasa " sambamba na kiwango Wayahudi maneno ambayo sisi ni tayari ukoo. "Sasa umri mabaya" ni sawa na " umri huu ," umri wa dhambi na hukumu kabla ya ujio wa Masihi. Paulo alieleza Kristo katika njia hii kwa sababu alitaka kumweka nje mwanzoni mwa barua yake kwamba Wagalatia alipoteza mbele ya sababu Kristo alikuwa kuja dunia hii , yaani kutoa Wakristo katika ulimwengu ujao.

Walimu wa uongo katika Galatia alikuwa unasababishwa waumini wengi kupoteza mbele ya mabadiliko makubwa kwamba Kristo alikuwa kuletwa kwa ulimwengu . Hii ni dhahiri hasa katika ukweli kwamba walimu wa uongo alisisitiza juu ya kurudi yao kizamani ishara agano la tohara . Imani ya Kikristo alifundisha kuwa Yesu alikuja katika dunia hii kwa kuwaokoa Waumini na dunia hii na njia yake ya zamani . Kukataa ukweli huu katika nadharia au mazoezi mara kwa kukataa kiini cha imani ya Kikristo.

Injili

Njia ya pili Paul wazi wasiwasi wake juu ya Wagalatia ' chini ya barabara eskatologia mara kwa kueleza kutokubaliana wake na walimu wa uongo kama suala la Sikiliza jinsi Paulo inaongozwa jambo katika Wagalatia sura ya "injili ." 1 mstari wa 6 na 7 :

Nashangaa kuona kwamba wewe ni ... kugeuka kwa injili tofauti - ambayo ni kweli hakuna injili wakati wote. (Wagalatia 1:6-7)

Sasa, tunaweza kuwa na uhakika kwamba waalimu wa uongo katika Galatia walikuwa si kusimamishwa kuzungumza juu ya Yesu. Wao bado alidai kuwa Wakristo. Hivyo, kwa nini Paulo kuwaita ujumbe wao injili tofauti, au hakuna injili wakati wote?

Ili kupata umuhimu wa kauli hii , tuna kukumbuka kwamba neno " Injili," au "habari njema" kama ni wakati mwingine hutafsiriwa , linatokana na neno la Kigiriki *euangelion* (euvangge , simba) . Agano Jipya Kigiriki istilahi hii ilikuwa misingi ya Agano la Kale ya Kiebrania mrefu mebasar , hasa kama ni kutumika katika Isaya. Kusikiliza maneno ya nabii Isaya katika Isaya sura ya 52 mstari wa 7:

Jinsi nzuri juu ya milima ni miguu ya wale kuleta habari njema , ambaye kutangaza amani , ambao kuleta habari njema , ambaye kutangaza wokovu, ambao wanasema Sayuni, Mungu wako Mfalme ! (Isaya 52:7)

Katika fungu hili, Isaya alisema ya wakati uhamisho wa Israeli Agano la Kale ingekuwa mwisho . Na yeye alitumia neno " habari njema " kuelezea tangazo kwamba uhamisho ilikuwa juu, kwamba Mungu alikuwa imara utawala wake katika historia ya binadamu, na kwamba alikuwa Mungu imeanza hukumu maadui zake na baraka watu wake. Kama Isaya alisema hapa , habari njema za wokovu ni " Mungu wako Mfalme ," Ufalme wa Mungu. Utawala wa Mungu baada ya uhamisho ni nini Agano Jipyawito "Ufalme wa Mungu ," ambayo ni pia muda mwingine kwa " ulimwengu ujao. "

Hivyo, wakati Paulo alisema Walimu wa uongo na "hakuna injili wakati wote," yeye alisema kuwa wao alikanusha kwamba Kristo alikuwa kuletwa umri kuja , umri wa wokovu , umri wa ufalme wa Mungu. Kwa kuwafundisha kutahiriwa, na ikimaanisha haki kwa matendo ya sheria , walimu wa uongo walikataa umuhimu wa kweli wa Kristo kuja mara ya kwanza . Hawakuwa na habari njema au injili kutoa mtu yeyote kwa sababu hawakuamini kwamba Kristo alikuwa kuletwa Ufalme wa Mungu , au umri kuja, katika njia yoyote ile muhimu . Hapa tena, Paulo kueleweka mzizi wa tatizo katika Galatia ni kwamba walimu wa uongo na chini ya barabara eskatologia. Injili ya Kikristo ni tangazo kwamba Kristo amekwisha kuletwa Ufalme wa Mungu na ardhi, yeye imeanzisha ulimwengu ujao.

Sheria

Njia ya tatu eskatologia Paulo kusukumwa barua yake kwa Wagalatia mara katika tathmini yake Sheria ya Musa. Paul kuguswa juu ya somo la Sheria mara kadhaa katika barua hii, lakini katika sura ya 3 kushughulikiwa kwa uwazi na madhumuni yake kuhusiana na umri huu na wakati ujao.

Sasa, tumekuwa tayari kuona kwamba kupokea baraka za Mungu na imani hakuwa baadhi mafundisho mapya Paulo alikuwa kuletwa uinjilisti wa Mataifa. Imani amekuwa njia ya wokovu katika maandiko . Lakini, msisitizo Paulo juu ya imani

amezungumzia suala kubwa : kama baraka za Mungu kwa Wayahudi na watu wa mataifa mengine daima kuja kwa njia ya imani peke yake, basi nini madhumuni ya Sheria ya Musa? Kwa nini alikuwa Mungu kutokana na Sheria ya Musa kwa Israeli? Paulo akajibu maswali haya katika sura ya 3 mstari wa 19 :

Basi, lilikuwa kusudi ya sheria? Ilingizwa kwa sababu ya makosa mpaka Mbegu ambaye ahadi inajulikana alikuwa amekuja. (Wagalatia 3:19)

Angalia jinsi Paulo kuweka. Sheria ilitolewa " kwa sababu ya makosa, " na " mpaka Mbegu ... alikuwa amekuja. "

Kwa mtazamo wa kwanza , ili kuangalia kama Paulo tu brushed kando umuhimu wa maadili ya sheria ya Musa , na hivyo kuiweka kwa umri kabla ya kuja kwa Kristo. Vifungu kadhaa katika Wagalatia kuonyesha kwamba hii haikuwa hivyo. Katika Wagalatia sura ya 5 mstari wa 14 Paulo alikata rufani Mambo ya Walawi sura ya 19 mstari wa 18 kueleza kwa nini waumini wanapaswa kutekeleza upendo

Sheria nzima inaongozwa katika amri moja: ". Mpende jirani yako kama nafsi yako" (Wagalatia 5:14)

Rufaa sawa na Sheria inaonekana katika Wagalatia sura ya 5 mstari wa 22 na 23. Kama yeye kuiweka huko

Matunda ya Roho ni upendo, furaha , amani, uvumilivu , wema, fadhili , uaminifu, upole na kujizuia. Juu ya mambo kama hayo hakuna sheria. (Wagalatia 5:22-23)

Lakini kama Paulo hakuwa anafundisha kuwa Wakristo kutupa sheria ya Musa , basi kwa nini yeye kuandika katika Wagalatia sura ya 3 mstari wa 19 walipewa Sheria " kwa sababu ya makosa, " na kwamba ilikuwa kuwa na ufanisi " mpaka Mbegu ... waliokuja ? "

Ili kujibu swali hili , inasaidia kukumbuka kuwa tatizo katika Galatia ni kwamba walimu wa uongo wazo Sheria ilikuwa hata bora zaidi kuliko ni kweli alikuwa : walidhani utii wa sheria ilikuwa njia ya kupokea wokovu kutoka kwa Mungu. Paul , bali yanayofundishwa kwamba Mungu daima amewabariki watu wake kwa njia ya imani. Hiyo ni kwa nini katika sura ya 3 mstari wa 19 alisema kwamba sheria Sheria si aliweka kuwapa watu wokovu wa Mungu au kuwapa uwezo wa kuishi maisha ya haki "aliongeza kwa sababu ya makosa ." , Ilikuwa aliweka yatangaza dhambi zao.

Lakini sheria na kazi hii muhimu katika mpango wa Mungu " mpaka Mbegu ... ilipofika, " kwamba ni mpaka Kristo alikuwa amekuja. Sheria ya Musa alipewa kulaani wanaume na wanawake kwa ajili ya dhambi zao. Lakini mamlaka ya Sheria kulaani mara ya muda tu. Sasa kwamba Kristo amekuja , yeye kuapishwa umri mpya, na kwa sababu waumini umoja wa Kristo, ni ushered katika ulimwengu ujao. Na katika ulimwengu ujao , mamlaka ya Sheria kulaani imekuwa kufutwa. Wafuasi wa kweli wa Kristo ni huru kutoka hukumu ya sheria.

Umoja na Kristo

Njia ya nne kuandika Paulo wanategemea mtazamo wake kati juu ya eskatologia mara kwa kuzingatia muungano waamini wao kwa Kristo. Walimu wa uongo katika Galatia moyo Wagalatia kufikiri wa wokovu wao katika suala ubinafsi . Mtazamo wao juu ya kutahiri na masharti ya Sheria ya Musa alikuwa kupunguzwa wokovu kwa jaribio la mtu binafsi na kuishi maisha ya haki , na inamuunga ya kupata haki, kwa kutii sheria . Katika athari, wanaume, wanawake, na watoto walioachwa kusimama mbele ya Mungu kwa njia ya stahili yao binafsi.

Lakini Paulo alisisitiza kwamba, wala kuhesabiwa haki, wala maisha ya haki inaweza kupata njia hii. Haki na maisha ya haki alikuwa na kuja kwa njia ya muungano na Kristo. Katika Wagalatia sura ya 3 mistari 26 kupitia 29 Paulo kuweka njia hii :

Wewe ni wana wa Mungu kwa njia ya imani katika Kristo Yesu, kwa ajili yenu nyote tuliobatizwa katika Kristo mmemvaa Kristo. Kuna Myahudi wala Myunani , mtumwa na mtu huru, mwanamume na mwanamke , kwa maana wewe ni mmoja katika Kristo Yesu. Kama ninzi ni wa Kristo , basi ni wazawa wa Abrahamu, na warithi sawasawa na ahadi . (Wagalatia 3:26-29)

Walimu wa uongo katika Galatia kweli alifundisha kwamba baadhi ya waumini katika kanisa walivyokuwa bora kuliko wengine kwa sababu kila mtu kusimama imara au akaanguka mbele ya Mungu kwa njia ya stahili zao. Lakini walikuwa na makosa. Ukweli ni kwamba sisi ni " amevaa ... pamoja na Kristo, " sisi ni " katika Kristo Yesu." Kwa sababu sisi ni umoja na Kristo katika njia hii, Mungu inaonekana juu ya Wakristo kama kama walikuwa Kristo mwenyewe. Na kwa sababu Kristo ni haki kabisa na takatifu , haki na kustahili baraka zote za Ibrahimu , Mungu anaona sisi kama mwema na mtakatifu na haki na kustahili baraka pia .

Kwa mara nyingine tena , mtazamo Paulo rose nje ya eskatologia yake. Paulo alifundisha kwamba mpito na dunia hii ya hukumu umri wa kuja kwake baraka unafanyika kwa njia ya maisha , kifo na ufufuo wa Kristo. Kwa utii wake mwenyewe na sheria, Kristo alitimiza mahitaji ya sheria kwa ajili ya waamini wote. By kifo chake badala ya Waumini - kudumu laana ya sheria kwa niaba yao - Kristo alikuwa kutimia mahitaji ya sheria dhambi kuadhibiwa na mauti. By kufufuka kwake kwa niaba ya waumini, Kristo na wale ambao yeye walikufa walikuwa vindicated na Baba kama anastahili heshima kubwa . Kama matokeo, wakati waumini ni umoja na Kristo kwa imani , Mungu inaonekana juu yao kana kwamba walikuwa Kristo mwenyewe, na kwa msingi huo anaona yao wamekufa kwa laana ya sheria pamoja na Kristo na wamekuwa kufufuka pamoja na Kristo katika maisha mapya ya ulimwengu ujao.

Kufuata walimu wa uongo wa Galatia ilikuwa kukataa jukumu hili kati ya Kristo kama mrithi wa ahadi ya Ibrahimu - ilikuwa ni kuhitaji kila mtu kujiingiza baraka ya maisha ya haki na mwenyewe juhudi zake binadamu. Lakini Paulo aliona Kristo kama mbegu ya Ibrahimu ambaye kwa njia yake kila nyanja ya wokovu unakuja , na kuifanya wazi zaidi kwamba waamini kupokea baraka zote Mungu tu kama wao ni alijiunga na Kristo.

Roho Mtakatifu

Njia ya tano eskatologia Paulo kuongozwa maandishi yake ya Wagalatia mara katika mjadala wake wa jukumu Roho Mtakatifu katika maisha ya Kikristo. Kwa kweli,

jukumu la Roho Mtakatifu alikuwa mmoja wa mawazo kuu Paul alikuwa katika akili kama yeye aliandika barua hii. Msisitizo huu unaweza kuonekana katika maelezo ya Paulo ya kwanza ya mafundisho ya uongo katika Galatia. Kusikiliza nini aliandika katika Wagalatia sura ya 3 mstari wa 1 kupitia 3:

Je, mu wajinga Wagalatia ! Ambao aliyewaloga? ... Je, wewe wajinga kiasi hicho? Baada ya kuanza kwa Roho je, mnataka sasa kujaribu kufikia lengo yako kwa juhudi za kibinadamu ? (Wagalatia 3:1-3)

Paul alishangaa kwamba Wagalatia , waliokuwa wameanza maisha yao ya Kikristo kwa kutegemea Roho Mtakatifu , alikuwa namna fulani imekuwa mkadanganywa katika kutegemea mwenyewe juhudi zao za kibinadamu.

Sehemu moja ambayo Paulo aliwaita tahadhari kubwa ya tofauti kati ya kazi ya Roho Mtakatifu na kazi ya juhudi za mwili wa binadamu ni Wagalatia sura ya 5 mstari wa 16 hadi 26 . Kuna , yeye maendeleo ya tofauti kubwa kati ya mwili na Roho . Paul ukilinganisha matendo ya mwili , au wa kimwili juhudi za kibinadamu , na matunda ya Roho. Katika Wagalatia sura ya 5 mstari wa 19 kupitia 21 aliorodhesha matendo ya mwili kama ikiwa ni pamoja na : uasherati, uchafu , ufidia , ibada ya sanamu , uchawi, uadui , ugomvi, wivu , hasira , fitina, faraka, uzushi, husuda, ulevi, na ulafi . Lakini katika Wagalatia sura ya 5 mstari wa 22 na 23 yeye waliotajwa matunda ya Roho Mtakatifu kama : upendo, furaha, amani, uvumilivu, wema, fadhili, uaminifu, upole, na kujizuia.

Walimu wa uongo alitaka watu kuamini kwamba kwa juhudi za mwili wa binadamu waweze kuwasilisha kwa tohara, na waweze kuwa uwezo wa kuishi maisha ya haki . Lakini kama Paulo alionyesha hapa , kitu pekee juhudi za kibinadamu inaweza kuzalisha ni dhambi. Joel sura ya 2 mstari wa 28 ni unabii moja ambayo ni wazi walionyesha kwamba katika kipindi cha kuja Mungu kumimina Roho wake katika njia kwamba alikuwa si kufanyika katika Agano la Kale.

"Na baada ya hayo, nitawamimbia Roho yangu juu ya watu wote. Wana wenu na binti zenu watatabiri, wazee wenu wataota ndoto , na vijana wenu wataona maono . " (Yoeli 2:28)

Roho Mtakatifu alikuwa sasa na waumini hata kabla ya Kristo alikuja , na yeye alikuwa uwezo waumini kubaki waaminifu kwa Mungu . Lakini nyuma kisha kujaza wake mkubwa na zawadi maalum walikuwa akiba , isipokuwa kwa wachache, kwa idadi ndogo ya watu , kama vile manabii, makuhani na wafalme. Kwa maana hii, uwepo wa Roho Mtakatifu lilikuwa chini makubwa na balaa katika Agano la Kale. Lakini Joel ametabiri kwamba katika miaka ijayo Roho Mtakatifu ambayo itatolewa juu ya madaraja yote na makundi ya waumini . Na kama sisi kujifunza katika Matendo sura ya 2, unabii wa Yoeli ulianza kutimizwa juu ya siku ya Pentekoste. Wakati huo, Mungu alianza kumwaga Roho wake juu ya watu wake wote kwa njia makubwa , kuonyesha kwamba matumaini ya umri kuja alikuwa kuwa ukweli.

Lakini katika Galatia , walimu wa uongo imeitaka Wagalatia kutegemea juhudi zao wenyewe binadamu kuishi kwa haki , kuonyesha kwamba wao alikanusha Roho tele karama na kuwezesha katika wakati wa Agano Jipya . Wakashindwa kutambua baraka

kuu ya Roho Mtakatifu kwamba Kristo alikuwa kuletwa wakati yeye kuapishwa wakati ujao. Katika majibu, Paulo aliwakumbusha Wagalatia kwamba wale walio wa Kristo tayari wamiliki Roho Mtakatifu katika ukamilifu wa nguvu zake. Wakati wafuasi wa Kristo kutegemea nguvu za Roho ; yeye hatua ndani yao ili kuzalisha matunda ya haki .

Uumbaji mpya

Mahali ya mwisho ambayo tunaweza kuona nzito utegemezi Paulo juu ya mafundisho yake ya siku za mwisho ni rufaa yake na wazo la kiumbe kipya. Mafundisho Hii inaonekana katika postscript ya waraka wake. Kusikiliza jinsi Paulo kuiweka katika Wagalatia sura ya 6 mstari wa 15 kwa njia ya 16 .

Kutahiriwa au kutokutahiriwa si kitu ; nini makosa ni kiumbe kipya. Amani na huruma kwa wale wote ambao kufuata kanuni hii , hata Israeli wa Mungu. (Wagalatia 6:15-16)

Katika mambo mengi, maneno haya muhtasari wa hatua nzima ya maoni iliyotolewa katika kitabu cha Wagalatia . Katika mtazamo wa Paulo, wapinzani wake walikuwa wakifanya mbali sana nje ya kutahiri kwa sababu kwa ujio wa Kristo , haina jambo wakati wote kama mtu kutahiriwa au la. Badala yake, yale mambo ni kwamba kila mtu kuwa sehemu ya " kiumbe kipya."

Itakumbukwa kwamba njia moja Paulo aliamini eschaton , au nyakati za mwisho, waliokuja pamoja na kuja mara ya kwanza Kristo ni kwamba Kristo imeanza upya wa ulimwengu mzima ndani ya kiumbe kipya. Utaratibu huu mpya wa mambo kuletwa baraka hizo kubwa kwa watu wa Mungu kwamba kabisa kivuli njia ya kuundwa kwa zamani. Badala ya kurejea kwa njia ya maisha kabla ya kuja kwa Kristo, wanaoishi katika umbo jipya ni kuwa na wasiwasi preeminent ya kila muumini. Tangu siku za Paulo mpaka Kristo atakaporudi, wasiwasi mkuu wa kila mfuasi wa Kristo ni kuwa maisha katika umbo jipya . Na kama Paulo alivyosema , wale ambao kufanya hili uchaguzi wao ni kweli " Israeli wa Mungu. "

V. HITIMISHO

Katika somo hili tumeona jinsi Paulo alijibu kwa matatizo yaliyotokea katika makanisa ya Galatia. Tumegundua background walimu wa uongo katika Galatia , maudhui ya barua ya Paulo kwa Wagalatia, na hatimaye tumeona jinsi Paulo wanategemea mafundisho yake kati ya eskatologia kushughulikia matatizo katika Galatia.

Kama tunapotafakari juu ya majibu ya Paulo kwa Wagalatia , sisi si tu kuona jinsi gani aliwalinda kwa njia ya matatizo yao wenyewe kubwa sana , lakini pia jinsi Paulo anaongea na sisi leo . Muda baada ya muda Wakristo wa kisasa kuishi kama Wagalatia. Sisi kusahau kiasi gani Kristo kuja mara ya kwanza imebadilika historia ya binadamu. Kama Wagalatia sisi kugeuka nyuma na kushindwa na kukatishwa tamaa ya kuishi kama Yesu amefanya kidogo sana. Lakini moyo wa theolojia Paulo anaongea na sisi kama ilivyokuwa kwa Wagalatia. Kristo umeleta sisi katika ulimwengu huu mbaya wa sasa ili tuweze kuishi katika baraka za wakati ujao. Kama sisi kugeuza mioyo yetu kuelekea njia ya uumbaji mpya kwamba umefika katika Kristo, sisi utapata kwamba injili ya Kristo ni habari njema kweli kweli. Kristo umeleta wokovu kwa ulimwengu na sisi vimetolewa fursa ya wanaoishi katika wokovu hata leo.

Kwa video, muongozo wa utafiti na rasilimali nyingine nyingi, tafadhali tembelea visit
<http://thirdmill.org/scribd>